

WYROK Z DNIA 16 GRUDNIA 2009 R.

III KK 187/09

Przepis art. 47 k.p.k. reguluje kwestię wyłączenia od udziału w sprawie nie samej jednostki organizacyjnej, w której prowadzone są czynności w tym stadium postępowania, lecz konkretnej osoby, która czynności te prowadzi w roli prokuratora prowadzącego albo nadzorującego postępowanie przygotowawcze, czy też oskarżyciela publicznego, a co do której istnieją powody wyłączenia z mocy prawa (art. 47 w zw. z art. 40 § 1 pkt 1-4, 6 i 10 k.p.k.) lub okoliczności tego rodzaju, że mogłyby one wywołać uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności tej osoby (art. 47 w zw. z art. 41 § 1 k.p.k.).

Przewodniczący: sędzia SN J. Żywolewska-Ławniczak.

Sędziowie SN: M. Buliński, D. Rysińska (sprawozdawca).

Prokurator Prokuratury Krajowej: Z. Siejbik.

Sąd Najwyższy w sprawie Marcina P., skazanego z art. 190 § 1 w zb. z art. 157 § 2 w zw. z art. 11 § 2 i art. 64 § 2 k.k. oraz z art. 13 § 1 w zw. z art. 148 § 1 k.k. i art. 157 § 1 w zw. z art. 11 § 2 i art. 64 § 2 k.k. i innych, po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie w dniu 16 grudnia 2009 r., kasacji, wniesionej przez obrońcę skazanego od wyroku Sądu Apelacyjnego w G. z dnia 4 marca 2009 r., utrzymującego w mocy wyrok Sądu Okręgowego w B. z dnia 20 października 2008 r.,

u c h y l i ł zaskarżony wyrok w części utrzymującej w mocy skazanie Marcina P. za czyn przypisany w punkcie 2, zakwalifikowany z art. 13 § 1 w zw.

z art. 148 § 1 w zb. z art. 157 § 1 w zw. z art. 11 § 2 i art. 64 § 2 k.k., i sprawę w tym zakresie p r z e k a z a ł do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w G. (...).

Z u z a s a d n i e n i a

Prokurator oskarżył Marcina P. o popełnienie w nocy z 9 na 10 grudnia 2006 r. w I., w warunkach multirecydywy, trzech przestępstw polegających na:

I. usiłowaniu dokonania zabójstwa Rafała U., co spowodowało u niego obrażenia o których mowa w art. 157 § 2 k.k.;

II. usiłowaniu dokonania zabójstwa Mariusza J., co spowodowało u niego obrażenia określone w art. 157 § 1 k.k.;

III. wzięciu udziału w pobiciu Marcina B., narażającym go na bezpośrednie niebezpieczeństwo skutku określonego w art. 156 § 1 k.k. lub w art. 157 § 1 k.k., a powodującym skutek wskazany w art. 157 § 2 k.k.

Po rozpoznaniu sprawy Sąd Okręgowy w B., wyrokiem z dnia 20 października 2008 r., uznał oskarżonego Marcina P. za winnego tego, że:

1) w dniu 9 grudnia 2006 r. ok. godz. 23.30 w barze w I. groził Rafałowi U. popełnieniem przestępstwa na jego szkodę oraz jego rodziny, w ten sposób, że mówił, iż go zabije i jego rodzinę, a następnie wykręcił mu głowę i przystawił nóż do szyi, po czym pokrzywdzony odepchnął w sposób zdecydowany jego rękę z nożem, co spowodowało u niego obrażenia w postaci przecięcia naskórka lewej ręki oraz rany klutej nosa i prawego policzka, które to obrażenia naruszyły prawidłowe funkcjonowanie narządów ciała Rafała U. na okres nie przekraczający 7 dni, przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu 5 lat od odbycia w okresie 13 listopada 2001 r. do 13 listopada 2006 r. kary 5 lat pozbawienia wolności, orzeczonej wyrokiem łącznym Są-

du Rejonowego w I. za czyny z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 282 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., art. 158 § 1 k.k., art. 157 § 1 k.k. i in., tj. przestępstwa z art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k., i za to na podstawie art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. wymierzył karę 2 lat pozbawienia wolności,

2) w dniu 10 grudnia 2006 r., około godziny 01.00 w I., przewidując możliwość pozbawienia życia i na to się godząc, zadał Mariuszowi J. cios nożem o ostrzu klinowym o dł. 11 cm w okolice tylnej lewej części tułowia, powodując ranę kłutą penetrującą grupę tkanek mięśniowych przykręgosłupowych skośnie ku górze na głębokość 7–8 cm sięgającą dna okolicy kręgosłupa, naruszając tym samym prawidłowe funkcjonowanie narządów ciała u Mariusza J. na okres przekraczający 7 dni, lecz zamierzonego celu nie osiągnął, gdyż pokrzywdzonemu udzielono natychmiastowej pomocy medycznej, przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu 5 lat od odbycia w okresie 13 listopada 2001 r. do 13 listopada 2006 r. kary 5 lat pozbawienia wolności, orzeczonej wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w I., za czyny z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 282 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., art. 158 § 1 k.k., art. 157 § 1 k.k. i in., tj. przestępstwa z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k. i art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k., i za to na podstawie art. 14 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzył karę 15 lat pozbawienia wolności,

3) w dniu 10 grudnia 2006 r. około godz. 1.00 w I. wziął udział w pobiciu Marcina B., w ten sposób, że dołączył do osoby bijącej wyżej wymienionego, co do której materiały wyłączono do odrębnego postępowania, wymachując nożem oraz szarpiąc narażał go na bezpośrednie niebezpieczeństwo wystąpienia skutku określonego w art. 156 § 1 k.k. lub w art. 157 § 1 k.k., czynu tego dopuścił się w ciągu 5 lat od odbycia w okresie 13 listopada 2001 r. do 13 listopada 2006 r. kary 5 lat pozbawienia wolności, orzeczonej wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w I. za czyny z art. 13 § 1 k.k.

w zw. z art. 282 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., art. 158 § 1 k.k., art. 157 § 1 k.k. i in., tj. przestępstwa z art. 158 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k., i za to na podstawie art. 158 § 1 k.k. wymierzył karę 2 lat pozbawienia wolności.

Na podstawie art. 85 i art. 86 § 1 k.k. Sąd orzekł karę łączną 15 lat pozbawienia wolności, dokonując na jej poczet odpowiedniego zaliczenia rzeczywistego pozbawienia wolności oskarżonego w sprawie oraz zwolnił oskarżonego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych.

Apelację od tego orzeczenia wniósł, obok oskarżyciela publicznego, także obrońca skazanego. (...)

Sąd Apelacyjny w G., po rozpoznaniu wniesionych środków odwoławczych, wyrokiem z dnia 4 marca 2009 r., utrzymał wyrok Sądu pierwszej instancji w mocy, uznając obie apelacje za oczywiście bezzasadne.

Kasację od tego orzeczenia wniósł obrońca skazanego. Zarzucił rażąco naruszenie prawa procesowego: (...)

3) art. 440 k.p.k. w zw. z art. 47 k.p.k. w zw. z art. 41 § 1 k.p.k. i art. 2 § 1 pkt 1 k.p.k., mające istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia, polegające na utrzymaniu w mocy zaskarżonego orzeczenia, pomimo uzasadnionych wątpliwości co do bezstronności funkcjonariuszy KPP w I., wykonujących czynności w postępowaniu przygotowawczym, zważywszy na fakt, iż jedną z osób pokrzywdzonych w niniejszym postępowaniu był Marcin B., funkcjonariusz Policji, zatrudniony w przedmiotowej Komendzie; (...)

Prokurator Prokuratury Apelacyjnej w G., w odpowiedzi na kasację, wniósł o jej oddalenie.

Na rozprawie kasacyjnej Prokurator Prokuratury Krajowej wniósł o oddalenie kasacji jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się częściowo skuteczna, chociaż większość wysuniętych w niej zarzutów należy ocenić jako bezzasadne w stopniu oczywiście.

Za całkiem bezpodstawny trzeba zatem, w pierwszej kolejności, uznać zarzut rażącej obrazę art. 440 w zw. z art. 47 oraz art. 41 § 1 i art. 2 § 1 pkt 1 k.p.k. Przede wszystkim należy stwierdzić, że zarzut ten nie ma żadnego uzasadnienia faktycznego. O ile bowiem obrońca twierdzi, że funkcjonariusze Komendy Powiatowej Policji w I. nie zachowywali bezstronności przy wykonywaniu czynności w postępowaniu przygotowawczym wobec tego, że jedną z osób pokrzywdzonych przestępstwem był Marcin B. – funkcjonariusz tej właśnie jednostki, to okoliczność ta po prostu nie odpowiada rzeczywistości. Marcin B., co wynika już z notatki na k. 2 akt, a także z danych podawanych w protokołach przesłuchania świadka, był bowiem faktycznie funkcjonariuszem Policji, jednak Posterunku w P., a nie Komendy w I. Niezależnie od tego, nie sposób jednak nie zwrócić uwagi i na to, że skarżący, zarzucając Sądowi odwoławczemu niedostrzeżenie faktu niedochowania zasady obiektywizmu w postępowaniu przygotowawczym, sam nie dostrzega, że przepis art. 47 k.p.k. reguluje kwestię wyłączenia od udziału w sprawie nie samej jednostki organizacyjnej, w której prowadzone są czynności w tym stadium postępowania, lecz konkretnej osoby, która czynności te prowadzi w roli prokuratora prowadzącego postępowanie przygotowawcze, czy też oskarżyciela publicznego, a co do której to osoby istnieją powody wyłączenia z mocy prawa (art. 47 w zw. z art. 40 § 1 pkt. 1-4, 6 i 10 k.p.k.) lub okoliczności tego rodzaju, że mogłyby one wywołać uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności tej osoby (art. 47 w zw. z art. 41 § 1 k.p.k.). Takiej konkretnej osoby, co do której w ogóle byłoby można rozważać kwestię odpowiedniego stosowania trybu wyłączenia (zob. art. 42 i art. 48 k.p.k.), autor kasacji w rzeczywistości nie określa, skoro ogranicza się tylko do ogólnego wskazania funkcjonariuszy jednostki organizacyjnej Policji, niewymienionych nawet z nazwiska. Za nieodzowne też należy uznać wytknięcie, że skarżący, domagając się przekazania sprawy do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji, nie

wskazuje sposobu ewentualnego naprawienia sugerowanych uchybień postępowania przygotowawczego, zwłaszcza – co najbardziej istotne – w kontekście problematyki skuteczności przeprowadzonych już w tym postępowaniu czynności. Z podnoszonego zaś sposobu ich podejmowania nie wywodzi żadnych wniosków dla oceny przeprowadzonych w sprawie dowodów. Wszystkie te względy w sposób jednoznaczny przemawiają więc przeciwko tezie lansowanej w kasacji, iżby Sąd Apelacyjny miał w omawianym zakresie uchybić przepisowi art. 440 k.p.k. (...).